

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: Άμεση λήψη μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση του ναού του Τιμίου Σταυρού και των βυζαντινών μνημείων της Παλαιάς Χώρας Αίγινας

Η Παλαιά Χώρα Αίγινας, αποκαλούμενη και «μεσαιωνική πρωτεύουσα» του νησιού, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και πλέον αναγνωρίσιμα μνημειακά σύνολα του ελλαδικού χώρου. Ο οχυρωμένος μεσαιωνικός οικισμός, με τις δεκάδες βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες, το κάστρο, το ιστορικό υδραγωγείο και τα λιθόστρωτα καλντερίμια του, συνιστά αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς της Αίγινας και της χώρας συνολικά.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η κατάσταση διατήρησης του ναού του Τιμίου Σταυρού, που βρίσκεται στην είσοδο της Παλαιάς Χώρας και αποτελεί ένα από τα πλέον επισκέψιμα θρησκευτικά μνημεία της περιοχής. Σύμφωνα με τις επισημάνσεις της Ομάδας Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς Αίγινας αλλά και με τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη των αρμόδιων αρχών, στο μνημείο έχουν καταγραφεί εκτεταμένες φθορές, εμφανείς ρηγματώσεις στα δομικά στοιχεία, ανάγκη εσωτερικών υποστυλώσεων για τη στήριξη της οροφής, καθώς και πρόσφατες αποκολλήσεις τμημάτων της τοιχοποιίας και του θόλου, γεγονότα που εντείνουν τις ανησυχίες τόσο για τη στατική επάρκεια του ναού όσο και για την ασφάλεια των επισκεπτών.

Επισημαίνουμε ότι το 2017 είχε εκδοθεί σχετική άδεια για εργασίες συντήρησης και επισκευής του μνημείου, χωρίς ωστόσο να έχουν προχωρήσει οι απαραίτητες παρεμβάσεις. Όπως έχει γίνει γνωστό, απαιτείται επικαιροποίηση των σχετικών εγκρίσεων προκειμένου να καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών.

Παράλληλα, με έγγραφο της 29ης Μαΐου 2026, η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Αίγινας διαβίβασε προς το Υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων αίτημα ενημέρωσης για τον προγραμματισμό των εργασιών αποκατάστασης του ναού του Τιμίου Σταυρού, καθώς και για τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις στο σύνολο

των μνημείων της Παλαιάς Χώρας, υπογραμμίζοντας το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της τοπικής κοινωνίας για τη διάσωση και ανάδειξη του σημαντικού αυτού ιστορικού τόπου.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι περαιτέρω καθυστέρηση στην επίλυση των ως άνω ζητημάτων συντήρησης και αποκατάστασης, θα οδηγήσει σε επιδείνωση των βλαβών, θα αυξήσει το κόστος και θα θέσει σε κίνδυνο ένα μνημειακό σύνολο εξαιρετικής ιστορικής, αρχιτεκτονικής και θρησκευτικής αξίας.

Με βάση τα παραπάνω,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

- 1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η διαδικασία αποκατάστασης και συντήρησης του ναού του Τιμίου Σταυρού στην Παλαιά Χώρα Αίγινας;**
- 2. Έχει ολοκληρωθεί ή προγραμματιστεί η επικαιροποίηση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση έναρξη των εργασιών;**
- 3. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των παρεμβάσεων για τη στερέωση, συντήρηση και αποκατάσταση του μνημείου;**
- 4. Ποιες ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για την παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης του ναού και των υπόλοιπων βυζαντινών μνημείων της Παλαιάς Χώρας;**
- 5. Υφίσταται ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης του μεσαιωνικού οικισμού της Παλαιάς Χώρας και των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων του; Εάν ναι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του και ποιες χρηματοδοτήσεις έχουν εξασφαλιστεί;**
- 6. Προτίθεται το Υπουργείο να λάβει άμεσα προληπτικά μέτρα προστασίας και ασφάλειας για τους επισκέπτες και τους προσκυνητές έως ότου ολοκληρωθούν οι αναγκαίες εργασίες αποκατάστασης;**

Οι Ερωτώσες Βουλευτές

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Βέττα Καλλιόπη